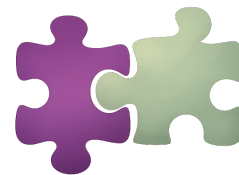
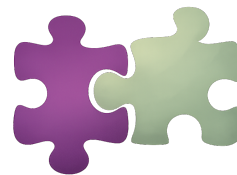

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Doel van dit document

Deze meldcode beschrijft hoe binnen de praktijk wordt gehandeld bij signalen of vermoedens van huiselijk geweld, kindermishandeling of andere vormen van onveiligheid. De code is bedoeld om zorgvuldig, transparant en volgens de geldende wet- en regelgeving te werken, met oog voor veiligheid, privacy, dossieropbouw en professionele afweging.

1. Doel en wettelijke basis

Deze meldcode is van toepassing op de werkzaamheden van Paulus Orthopedagogiek als orthopedagogische praktijk. De meldcode biedt een vaste werkwijze voor het signaleren, bespreken, afwegen, documenteren en indien nodig melden van vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling. De werkwijze sluit aan op het landelijke basismodel meldcode, de geldende professionele normen en het beroepsspecifieke afwegingskader voor de betreffende sector of registratie.

De meldcode wordt gebruikt om tijdig en zorgvuldig te handelen wanneer er zorgen bestaan over de veiligheid of ontwikkeling van een kind, jongere of volwassene in een afhankelijkheidsrelatie. Daarbij staat de veiligheid van betrokkenen voorop, zonder afbreuk te doen aan een zorgvuldige bejegening, goede dossiervorming en respect voor privacy.

Wettelijk kader

- De meldcode is verplicht voor professionals die werkzaam zijn in onder meer de gezondheidszorg en jeugdhulp.
- De meldcode werkt met vijf verplichte stappen vanaf signalering tot het besluit over hulp en/of een melding bij Veilig Thuis.
- Bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling biedt het meldrecht ruimte om, ondanks een beroepsgeheim, noodzakelijke informatie te delen als dat nodig is om de veiligheid te onderzoeken of te beschermen.
- De laatste stappen van de meldcode worden ondersteund door een afwegingskader, waarmee wordt beoordeeld of melden noodzakelijk is en of de professional zelf voldoende hulp kan bieden of organiseren.

2. Reikwijdte van de meldcode

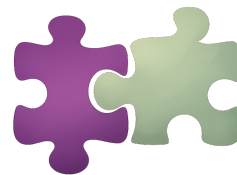
Deze meldcode geldt voor alle situaties waarin binnen de praktijk signalen of vermoedens ontstaan van:

- fysieke mishandeling;
- psychische mishandeling;
- seksueel misbruik of seksueel grensoverschrijdend gedrag;
- lichamelijke of emotionele verwaarlozing;
- getuige zijn van huiselijk geweld;
- dwingende controle, eengerelateerd geweld of andere ernstige vormen van afhankelijkheidsgeweld;
- acute of structurele onveiligheid in de opvoed- of leefsituatie.

De meldcode ziet niet alleen op bevestigd geweld, maar juist ook op signalen, twijfel en redelijk vermoeden. Ook wanneer nog niet duidelijk is wat er precies speelt, moet zorgvuldig worden gehandeld.

3. Uitgangspunten van de praktijk

- Veiligheid van het kind of de betrokkenen staat altijd centraal.
- Er wordt zo vroeg mogelijk gesignaleerd en gehandeld.
- Er wordt gewerkt volgens de vijf stappen van de meldcode.

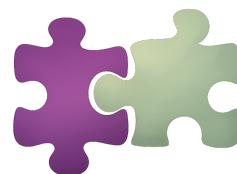
- Gesprekken met ouders, jeugdigen en andere betrokkenen worden zo veel mogelijk open en zorgvuldig gevoerd, tenzij dit de veiligheid schaadt.
- De praktijk documenteert feitelijk, volledig en tijdig in het dossier.
- Bij een eenmanspraktijk wordt externe consultatie georganiseerd, omdat intern collegiaal overleg niet altijd mogelijk is.

4. Rollen en verantwoordelijkheden binnen een eenmanspraktijk

Omdat Paulus Orthopedagogiek een eenmanszaak is, ligt de primaire verantwoordelijkheid voor het signaleren en toepassen van de meldcode bij de orthopedagoog zelf. Dit betekent dat de orthopedagoog verantwoordelijk is voor:

- het herkennen en documenteren van signalen;
- het uitvoeren van de vijf stappen van de meldcode;
- het voeren van gesprekken met betrokkenen;
- het organiseren van consultatie of intervisie wanneer dat nodig is;
- het raadplegen van Veilig Thuis bij twijfel, zorg of de noodzaak tot melding;
- het nemen van een besluit over hulp organiseren, monitoren en/of melden;
- het zorgvuldig vastleggen van overwegingen, acties en besluiten in het dossier.

Wanneer er wordt samengewerkt met een verwijzer, gemeente, school, huisarts, wijkteam of andere hulpverlener, wordt per situatie beoordeeld wie welke rol heeft. De eigen professionele verantwoordelijkheid voor het volgen van de meldcode blijft daarbij bestaan.

5. De vijf stappen van de meldcode

Stap 1 - Signalen in kaart brengen

De orthopedagoog brengt signalen zorgvuldig en feitelijk in kaart. Het kan gaan om uitspraken van het kind, gedragsveranderingen, lichamelijke signalen, interacties tussen ouder en kind, informatie van derden of opvallende patronen in de ontwikkeling. Signalen worden niet alleen opgeschreven als interpretatie, maar zo concreet mogelijk beschreven.

- Leg vast wat is waargenomen, wanneer, in welke context en van wie de informatie afkomstig is.
- Maak onderscheid tussen feiten, observaties, vermoedens en interpretaties.
- Betrek de kindcheck indien zorgen over een volwassen cliënt gevolgen kunnen hebben voor de veiligheid van minderjarigen in diens omgeving.
- Bekijk of er sprake kan zijn van acute onveiligheid of direct gevaar.

Stap 2 - Overleggen en advies vragen

Bij twijfel of zorg over signalen wordt overleg gevoerd. In een eenmanspraktijk betekent dit doorgaans dat de orthopedagoog een externe deskundige raadpleegt, bijvoorbeeld een supervisor, intervisor, gespecialiseerde collega of Veilig Thuis. Advies vragen bij Veilig Thuis kan ook anoniem.

- Bespreek de signalen en de eerste duiding met een deskundige.
- Vraag zo nodig advies aan Veilig Thuis, ook wanneer nog niet duidelijk is of een melding nodig is.
- Leg in het dossier vast met wie overleg is gevoerd, welke informatie is gedeeld en welk advies is gegeven.

Stap 3 - In gesprek met betrokkenen

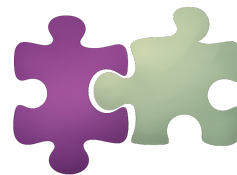
De orthopedagoog bespreekt zorgen in beginsel met de ouder(s), verzorger(s), jeugdige en/of andere direct betrokkenen. Doel van het gesprek is om signalen te verhelderen, zorgen te delen, de visie van betrokkenen te horen en samen te verkennen welke hulp of beschermende stappen nodig zijn.

- Het gesprek vindt plaats op een respectvolle, duidelijke en zo concreet mogelijke manier.
- De orthopedagoog legt uit welke signalen zorgen geven en welke vervolgstappen mogelijk zijn.
- Van het gesprek kan alleen worden afgezien wanneer er zwaarwegende redenen zijn, bijvoorbeeld als het bespreken van de zorgen de veiligheid van het kind of van de professional in gevaar brengt of het onderzoek naar de veiligheid belemmert.
- Wanneer niet met betrokkenen wordt gesproken, wordt de reden daarvan expliciet in het dossier vastgelegd.

Stap 4 - Wegen van de onveiligheid

Na het verzamelen van signalen, overleg en het gesprek met betrokkenen wordt de ernst van de situatie gewogen. Daarbij beoordeelt de orthopedagoog met behulp van het relevante afwegingskader of sprake is van acute onveiligheid, structurele onveiligheid of een patroon dat zonder ingrijpen onvoldoende verandert.

- Weeg de aard, ernst, duur en herhaling van de signalen.
- Beoordeel de ontwikkelingsbedreiging en de directe veiligheid van het kind of andere betrokkenen.

- Breng beschermende en risicofactoren in kaart.
- Betrek de mogelijkheden en grenzen van de eigen hulpverlening.

Stap 5 - Beslissen: melden en/of hulp organiseren

Op basis van de weging wordt besloten welke actie nodig is. Bij acute of structurele onveiligheid is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk. Ook wanneer de praktijk onvoldoende in staat is om zelf passende en duurzame veiligheid te organiseren, ligt een melding voor de hand. Als melden niet noodzakelijk is en de veiligheid voldoende kan worden geborgd, wordt passende hulp ingezet of georganiseerd en wordt de veiligheid actief gemonitord.

- Meld bij Veilig Thuis wanneer dat volgens het afwegingskader noodzakelijk is.
- Organiseer of verwijst naar passende hulp als de praktijk dit verantwoord kan doen.
- Maak concrete afspraken over monitoring, evaluatie en verantwoordelijkheden.
- Leg het besluit, de argumenten en de vervolgstappen volledig vast in het dossier.

6. Acute en structurele onveiligheid

Onder acute onveiligheid wordt verstaan: een situatie waarin direct gevaar bestaat voor de veiligheid of gezondheid van een kind of volwassene. Onder structurele onveiligheid wordt verstaan: een patroon van geweld, verwaarlozing of ernstige bedreiging van de ontwikkeling dat niet incidenteel is, maar voortduurt of zich herhaalt.

Bij acute onveiligheid wordt onmiddellijk gehandeld. Indien sprake is van direct levensgevaar of een acute crisissituatie wordt 112 gebeld. In andere ernstige situaties wordt direct contact opgenomen met Veilig Thuis voor overleg of melding.

7. Privacy, beroepsgeheim en informatie delen

De praktijk gaat vertrouwelijk om met persoonsgegevens en inhoudelijke cliëntinformatie. Tegelijk geldt dat bescherming van veiligheid in situaties van huiselijk geweld en kindermishandeling zwaar weegt. Wanneer dit noodzakelijk is om vermoedens te onderzoeken of onveiligheid te stoppen, mag op grond van het meldrecht informatie worden gedeeld met Veilig Thuis of een andere noodzakelijke partij, ook zonder toestemming van betrokkenen.

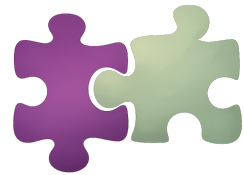
- Er wordt nooit méér informatie gedeeld dan noodzakelijk is.
- Waar mogelijk worden betrokkenen vooraf geïnformeerd over overleg of melding.
- Wanneer vooraf informeren niet mogelijk of niet veilig is, wordt dit gemotiveerd vastgelegd.
- Informatie-uitwisseling vindt bij voorkeur plaats via veilige communicatiemiddelen.

8. Dossiervorming en verslaglegging

Alle stappen in de meldcode worden zorgvuldig vastgelegd in het dossier. Goede dossiervorming is noodzakelijk voor de kwaliteit, toetsbaarheid en continuïteit van handelen.

- gelegd wordt vast: signalen, data, bronnen, consultaties, gesprekken, afwegingen, besluiten en vervolgacties;
- verslaglegging is feitelijk, zorgvuldig en professioneel geformuleerd;

- er wordt onderscheid gemaakt tussen observaties, meningen van betrokkenen en professionele interpretaties;
- ook de redenen om juist wel of niet te melden worden vastgelegd.

9. Samenwerking en doorverwijzing

Wanneer dat in het belang van de veiligheid of hulpverlening nodig is, werkt de praktijk samen met andere professionals en instanties, zoals de huisarts, jeugdarts, school, wijkteam, gemeente, jeugdbescherming of gespecialiseerde hulpverlening. Samenwerking vindt plaats binnen de kaders van privacywetgeving, beroepsnormen en het doel van de meldcode

10. Evaluatie, deskundigheid en actualisering

De praktijk zorgt ervoor dat deze meldcode periodiek wordt geëvalueerd en waar nodig wordt aangepast aan wetswijzigingen, beroepsnormen of gewijzigde werkwijzen. De orthopedagoog houdt kennis over signalen van onveiligheid, gespreksvoering, het afwegingskader en samenwerking met Veilig Thuis actueel.

- de meldcode wordt minimaal periodiek herzien of eerder indien wet- of regelgeving wijzigt;
- de orthopedagoog neemt verantwoordelijkheid voor blijvende deskundigheidsbevordering;
- wanneer nodig worden aanvullende werkafspraken of formats gebruikt, bijvoorbeeld voor signalenregistratie of veiligheidsafspraken.

Bij spoed of direct gevaar

Bel 112

Advies of melding

Veilig Thuis - 24/7 bereikbaar via 0800-2000 en veiligthuis.nl